

Συλλογές

Siena Art Institute

Εκπαιδευτής: Jacqueline Tune

Αυτό το εργαστήριο χρησιμοποιεί τη φωτογραφία ως ένα τρόπο για να στοχαστούμε σχετικά με τη δραστηριότητα του να συλλέγουμε αλλά και ως ένα τρόπο να βρούμε νέους τρόπους για να εξερευνήσουμε το περιβάλλον μας.

Μέσω αυτής της δραστηριότητας οι μαθητές αποκτούν δεξιότητες σε σχέση με τη δημιουργικότητα και την κριτική σκέψη. Μέσω των ομαδικών συζητήσεων οι μαθητές αποκτούν δεξιότητες στην επικοινωνία. Η δραστηριότητα παρέχει τη δυνατότητα για συνεργασίες μεταξύ των συμμετεχόντων.

Το εργαστήριο διεξάγεται σε μια πινακοθήκη, αλλά μπορεί να διεξαχθεί και σε άλλους χώρους όπου μπορεί να υπάρχουν πολλές εικόνες και άλλα αντικείμενα.

Ένα μουσείο μπορεί να είναι η ιδανική τοποθεσία καθώς ενσαρκώνει την έννοια της συλλογής. Ένα μουσείο δημιουργείται από τη συγκέντρωση μιας συλλογής με σκοπό αυτή να την μοιραστούν όλοι.

Αντί να βλέπουν παθητικά τη συλλογή, όπως ο επιμελητής ή ο σχεδιαστής της έκθεσης έχει επιλέξει να την εκθέσει, ενθαρρύνουμε τους συμμετέχοντες να αλληλοεπιδράσουν με ό,τι εκτίθεται δημιουργώντας τη δική τους συλλογή, μέσα στη συλλογή.

Για να βοηθηθούν οι μαθητές να εστιάσουν την προσοχή τους, το εργαστήριο έχει σχεδιαστεί ώστε να προσεγγιστεί η διαδικασία της συλλογής γύρω από θεματικές, οι οποίες γίνονται πιο περίπλοκες όσο προχωρά η διαδικασία.

Μπορεί να διεξαχθεί ατομικά, αλλά μπορεί επίσης να λειτουργήσει εξαιρετικά όταν οι μαθητές δουλεύουν σε ζευγάρια ή σε μικρές ομάδες των τριών ατόμων.

Αυτό περιπλέκει μεν τη διαδικασία, αλλά βοηθά τους μαθητές να αποκτήσουν δεξιότητες και εμπειρία στην επικοινωνία, αλλά και στη δημιουργικότητα και την κριτική σκέψη καθώς πρέπει να αναλογιστούν ποια θέματα μπορούν να εξερευνηθούν μέσω της συσσώρευσης και επιμέλειας μιας συλλογής.

Εδώ στη Σιένα, διεξαγάγαμε αυτό το εργαστήριο στην Εθνική Πινακοθήκη, το σπουδαίο εθνικό μουσείο αφιερωμένο στη ζωγραφική της Σιένα.

Ξεκινήσαμε προσανατολίζοντας σύντομα τους μαθητές στο χώρο του μουσείου: σε αυτό το συγκεκριμένο μουσείο στη συλλογή του και στο πώς αυτή έχει οργανωθεί και επιμεληθεί.

Στη συνέχεια συντόνισα μια σύντομη συζήτηση πάνω στη έννοια του συλλέγειν· εδώ μπορούμε να κάνουμε μια σύντομη εισαγωγή στην ιστορία των μουσείων ώστε οι συμμετέχοντες να μη θεωρήσουν δεδομένο τον τρόπο με τον οποίο εκτίθεται μια συλλογή.

Στη συνέχεια παρουσίασα μια επισκόπηση των δραστηριοτήτων του εργαστηρίου: της εξερεύνησης των συλλογών του μουσείου με σκοπό να δημιουργήσουν τη δική τους συλλογή, ξεκινώντας από «αφορμές»

πάνω σε εστιασμένα θέματα, τα οποία στη συνέχεια διακλαδώνονται σε ευρύτερες θεματικές γύρω από τις οποίες μπορεί να σχηματιστεί μια συλλογή.

Στη φάση 1: Έδωσα στους μαθητές ένα θεμελιακό στοιχείο, όπως π.χ. ένα χρώμα και μετά τους έδωσα 10 λεπτά να ψάξουν για λεπτομέρειες όπου υπάρχει αυτό το χρώμα, δημιουργώντας φωτογραφίες οι οποίες εστιάζουν σε αυτό το στοιχείο.

Οι μαθητές μοιράστηκαν μεταξύ τους αυτές τις φωτογραφίες: Με βάση τη διαθέσιμη τεχνολογική υποστήριξη, οι φωτογραφίες μπορεί να προβληθούν σε οθόνη υπολογιστή, σε εικόνα προβολικού ή απλά να επιδειχτούν στα κινητά τηλέφωνα των συμμετεχόντων.

Στη συνέχεια συντόνισα μια σύντομη συζήτηση πάνω στα στοιχεία που είχαν συλλέξει οι συμμετέχοντες,

Στη φάση 2: Έδωσα στους μαθητές στοιχεία τα οποία ήταν πολύ γενικά όπως για παράδειγμα, «στρογγυλά πράγματα», «ζώα», «μάτια», «φυτά», «μοτίβα»

Διάλεξα τα συγκεκριμένα στοιχεία για να ταιριάζουν με το μέρος, θέλοντας να κάνω τους συμμετέχοντες να σκεφτούν πάνω στη συλλογή από μια νέα οπτική γωνία.

Για παράδειγμα, εάν η συλλογή ήταν ένας βοτανικός κήπος, μάλλον δε θα είχα ως θεματική τα «πράσινα πράγματα» γιατί θα ήταν πάρα πολύ γενική και δεν θα ενθάρρυνε τους συμμετέχοντες να αλλάξουν την οπτική τους γωνία.

Ίσως θεματικές όπως «άγριες και απαλές επιφάνειες» ή μοτίβα θα ταίριαζαν ως αρχικό θέμα σε ένα βοτανικό κήπο.

Σε αυτή τη φάση του εργαστηρίου, έδωσα στους μαθητές 10 λεπτά για να ψάξουν τα εκθέματα του μουσείου για να βρουν και να φωτογραφήσουν πράγματα που συνδέονταν στη θεματική που τους δόθηκε.

Αυτή η δραστηριότητα μπορεί να διεξαχθεί καλά εάν χωριστούν οι μαθητές σε ζευγάρια που δουλεύουν συνεργατικά.

Μετά από 10 λεπτά η ομάδα ξανασυγκεντρώθηκε και οι συμμετέχοντες μοιράστηκαν μια επιλογή από τις εικόνες που είχαν δημιουργήσει.

Στη συνέχεια συντόνισα μια συζήτηση σχετικά με τις επιλεγμένες εικόνες:

Τι ήταν ενδιαφέρον σε αυτές και τι φανερώνουν οι ομοιότητες και οι διαφορές που υπάρχουν μεταξύ τους, σε σχέση με το επιλεγμένο θέμα.

Σε αυτό το σημείο ο συντονιστής μπορεί εάν το επιθυμεί να κάνει κάποιες τεχνικές προτάσεις σχετικά με τη φωτογραφική διαδικασία.

(όπως πώς μπορεί να γίνει επεξεργασία στις εικόνες σε σχέση με τη σύνθεση, το καδράρισμα, την κλίμακα, την εστίαση κ.τ.λ.) ώστε να γίνουν πιο εντυπωσιακές.

Αλλά ο πρωταρχικός στόχος αυτού του εργαστηρίου δεν είναι η απόκτηση φωτογραφικών δεξιοτήτων, αλλά η χρήση της φωτογραφίας ως μέσου εξερεύνησης του αντικειμένου της «συλλογής» και η απόκτηση δεξιοτήτων στη δημιουργικότητα, την κριτική σκέψη, την επικοινωνία και τη συνεργατικότητα.

Στη φάση 3 έδωσα στους μαθητές ένα πιο σύνθετο θέμα, όπως «σημείο τομής», «ανοιχτός χώρος», «αντίθεση», «ειρήνη», «γεωμετρία», «πολυπλοκότητα», «δράμα» ή «ατμόσφαιρα».

Τους έδωσα άλλα 10 λεπτά για να ψάξουν στο μουσείο ώστε να δημιουργήσουν μια συλλογή φωτογραφιών σχετική με το νέο θέμα.

Αυτή η δραστηριότητα μπορεί να λειτουργήσει καλά με μικρές ομάδες των τριών ή τεσσάρων ατόμων, καθώς δίνεται έτσι η δυνατότητα στους συμμετέχοντες να συζητήσουν το νόημα του θέματος, να βρουν από κοινού τις εικόνες και να αποφασίσουν από κοινού ποιες εικόνες είναι οι πλέον κατάλληλες για να συμπεριληφθούν στη συλλογή τους.

Όπως και στις άλλες φάσεις, μετά από 10 λεπτά συγκεντρώθηκε όλη ομάδα και μοιράστηκε μια επιλογή από τις φωτογραφίες που είχαν δημιουργήσει.

Και πάλι συζητήσαμε τις επιλεγμένες εικόνες: τι ήταν ενδιαφέρον σε αυτές και τι αποκάλυπταν σε σχέση με το επιλεγμένο θέμα. Ενθάρρυνα τους μαθητές να σχολιάσουν τις φωτογραφίες τους ή τις φωτογραφίες των άλλων και συζητήσαμε σχετικά με το πώς μια σειρά εικόνων μπορεί να αρχίσει να λειτουργεί ως συλλογή.

Εάν το επιτρέπει ο χρόνος, μπορούμε να έχουμε και μια τέταρτη φάση όπου η ομάδα αποφασίζει να θέσει από κοινού ένα κοινό θέμα. Αυτό μπορεί να διαρκέσει άλλα 10 λεπτά για να δημιουργηθεί μια συλλογή εικόνων.

Το εργαστήριο ολοκληρώνεται καθώς η ομάδα κοιτά τις συλλογές των εικόνων (ιδανικά μπορούμε να τις δούμε σε έναν υπολογιστή ή εάν έχουμε μια πιο μεγάλη ομάδα σε μια οθόνη μέσω ενός προβολικού)

Συνεπώς η δραστηριότητα αυτή επιτρέπει στους συμμετέχοντες να σκεφτούν πάνω στη διαδικασία της συλλογής και να δουν τη συλλογή των εικόνων που αυτοί δημιούργησαν ως τη δική τους καλλιτεχνική δημιουργία η οποία έχει το δικό της νόημα, αντί απλά να λειτουργεί ως αποθετήριο αντικειμένων που ήδη υπάρχουν.

Ενθαρρύνουμε τους συμμετέχοντες να χρησιμοποιήσουν αυτή τη δραστηριότητα και στο μέλλον. -εάν επισκεφθούν ένα μουσείο ή κάποια άλλη συλλογή-, ως έναν τρόπο να αλληλοεπιδράσουν με τα αντικείμενα και να σκεφθούν κριτικά σε σχέση με το πώς συλλέγουμε, οργανώνουμε και παρουσιάζουμε πράγματα και γνώσεις.